

Nemzeti Társalkodó

Aprilis 14dik napján 1835.

Mahmud Sultán, 's ministerei.

(végzet).

A' határtalan hatalmu török sultán közelebbi meg esmérhetése tekintetéből szükség esmerni a' körülte lévő udvariakat is, kik a' sultán kegyelmét megnyerték, 's kik legfőbb akaratja végre hajtására vannak megbizattatva. A' hadi dolgokat a' *Seraskier* vezeti, az egész hadseregben ő áll legelöl, és a' tábor új organisatioja az ő igazgatása alatt foly, tehát az igazgatásban a' legfontosabb rész, mely most *Europa* figyelmét leginkább magára vonja, réa van hívva. A' *Seraskier Chosrew-basa* mint egy 81. esztendő, de még is nagy lelki elevenséggel bír, — eleven piros színe, ránczos homloka és ősz szemöldöke alól tündöklő ifju tüzességű szemei ábrázatjának különös formát adnak; a' *basa* kevéssé sántit, és nagy bajjal ül lovan. A' *St. Stephanoi* hadi gyakorlaton egy szekeren ült, melyet egymás elébefogott lovak vontak, és az europaiak igen joizün nevettek e' különös *equipagon* melyen a' török generalissimus járt. *Chosrew*

basa eleinte georgiai rab szolga volt 's a *Serailban* neveltetett, — később több tartományokat igazgatott mint *basa*, 's ezek között *Egyiptomot* is a' *Mamelukkok* idejében. — Mint *Kapudán* *basa* több tengeri hadakat vezérlett a' *hellenek* ellen. — Azon előre megfontolt bátorságért, mely neki különösen tulajdona, és azon szerencséért melynél fogva a' török udvar és ország zendüléseiben részt nem vett, a' francziák őtet *törökök* *Ulissésének* nevezték. A' még megmaradott *jancsárok* benne engesztelhetetlen ellenségeket látják, mert úgy nézi ő ezeket mint oly kigyókat, melyeket a' hideg csak megfagyalt de a' nap melege újra felelevenithet. A' sultán hatalmának fenntartására nem esmér más fegyvert a' félelmen kívül, és ezen vélemény és zsarnoki indulat őtet minden erőszakosságok végre hajtásában részessé tette. Közönségesen tudva van, mily eszközöket használt ő azon lázzadás lecsendesítésére, melyre a' muszákkal kötött közelebbi szövetség szolgáltatott okot, vagy helyesebben csak szinlett okot. Némelykor kegyetlenségeit még csipős gunyolással élesíti, mely nyilván bizonyítja, mely könnyelműleg játszik ő a' neki adatott hatalommal 's az emberek életekkel. Midőn néhány *jancsárok* kiket rég óta kerestetett végre megtaláltatván fogva elébe vitettek így szólott hozzájuk : „áh! szerencsétetem megérkezéseteket, igen örvendek hogy láthatlak titeket.“ Azonban elfordulván tőlök ezt mondá az őrtisztnek : „sinorozd-meg ezen em-

bereket. “ *Mahmud* minden emberei közt egyedül a’ *Seraskier* az, ki őtet minden hadi vagy katonai ujitásaiban, javító rendszabásában, hiven és igazán segítette, de még fontosabb szolgálatokat tehetett volna a’ nagyúrnak ’s fáradhatatlan igyekezete még szerencsésebb kimenetellel koronáztatott volna, ha minden országos dolgokba szűk keblű takarékossgot, sőt alá való fősvénységet nem elegyitene, ha a’ lelki erőt és tehetséget, az érdemeket és dicsőséget nem tekintené oly dolgoknak, melyeket pénzen lehet vásárlani. Csekély eszközöket nagyon szeret használni, és hogy a’ *törökök Ulissessét* helyesen meg lehessen itélni, őtet ónból öntött katonái és fa ágyui között kellene látni. Bizodalmatlan vetélkedő társat maga körül nem szenvedő, és uralkodásra vágyással teljes lévén, sem segédei sem tanácsadói nincsenek, és ezért azok kiket bosszuja sujtol, csak akkor veszik észre a’ veszedelmet mikor az már elkövetkezett; ügyvivőjit minden előleges szemérvizsgálat nélkül csak a’ vak szerencse sugallásából választván ’s azokkal kiket választott soha meg nem elégedvén, mindent maga kíván csinálni és így munkásságát haszontalan csekélységekre vesztegeti. Innen lehet kimagyarázni azon lassuságot, melyel minden közgazgatási tárgy, mely tőle függ oly késedelmesen haladhat előre. Mely veszedelmes lehet ezen késedelmesség oly pillanatban, midőn az országot minden felől polgár háboru

és lázzadás fenyegetendi, könnyű által látni. Ezért az előre látó törökök azt szokták mondani: „a' veszedelem elérkezik addig arabs lovakon, míg a' sánta *Seraskier* a' reform nehéz szekerével előre haladhatna.“ — A' nagy vezérről, ki mint egy számüzetve él *Thessalonika* tartományában, 's kinek most minden foglalatossága abban áll hogy az *albanusokkal* hadat folytasson, most nagyon keveset beszélnek. A' nagyvezér is oltalmazza a' javító új rendszabásokat hogy urának ebben is engedelmessédjék; mint udvari ember védelmezi ezen rendszabásokat, azonban mint katona bosszankodik ezekre; a' maga körül lévők közt az új hadi rendszabásokat és fenytéket tekintethen kívánja tartani, de a' rendellen hadsereg tüzes kirontása, az ő nyughatatlan természetü vitézségével inkább megegyezik, 's ezért azt mondják hogy a' *Diván* azért tartóztatja a' nagyvezért *Thessalonikában*, mivel *Konstántzinápolyban* a' *Seraskier* tervei kivitelében akadályul volna. — *Hussein basa* is, ki most a' duna melletti hadseregnél van elősegíté a' sultán által célba vett javításokat, hatalmason munkált és sokat is tett a' *jancsárok* eltörlésére, de azt hogy az eltörlötetett *jancsárok* helyét mily sereggel lehetne kipotólni még máig sem tanálta-ki. E' szerént *Törökország* derék vezérekkel, híres bajnokokkal bír, kik egyfelől a' jelen század előre haladó javításainak dicsőségét megnyerhetni ohajtják, de más felől a' régi barbarus időknek eleven ábrá-

zolatjai. — Az új *Kapudán basa* mintegy 29 — 31 esztendőök közt van, igen nagy könnyűséggel beszél francziául, arczvonási szelidek de keveset jelentők, pétersburgi követsége ébreszté-fel iránta a' közönség figyelmét, visszatértével nagy innepi pompával fogadtatott *Konstántzinápolyban*, 's ámbár életében soha sem egy liniahajót, sem egy fregattot nem kormányozott, még is a' tengeri sergek nagy *admiráljává* neveztetett. — *Halil basa* ohajtja ugyan az ottoman tengerierő veszteségeit helyre hozni, de nem bátorodik maga fejétől semmit csinálni, mivel még a' *Seraskier* gyámsága alatt áll, ki ez előtt nem régen őtet még cselédjei vagy rabszolgái közzé számlálta, 's hozzá van szokva hogy neki parancsoljon. Az európaiak nem képzelhetik, hogy egy rabszolga hogy bírhat egyszerre hasonló hatalommal és méltósággal mint az, kit csak kevéssel az előtt urának esmert. A' törökök éppen úgy nem bámúlnak egy esmeretlen és egy csekély embernek nagyra emelkedésén, valamint a' nagy polczon állóknak hirteleni megbukásokon nem csudálkoznak, — azon gondolatok melyek bennünk az emberi nagyság mulandósága látására ébrednek, azon ellenkező jelenetek melyek reánk oly mély, oly hatalmas benyomást tesznek, a' törökök előtt minden napiak és közönségesek, és a' sors vagy menyei végzet akaratjának gondolatjára előtök különösöknek vagy éppen rendkívülieknek lenni megszűnnek. Negyven éve már mi-

óta *Franciaországban* a' tökéletes egyenlőségről (*égalité absolue*) beszélnek és lármáznak, 's *Törökország* tetlegesen megmútatta, hogy e' képtelenség mennyi mértékben valosulhat. Ha valaki *Konstántinápolyban* egy minden ősök nélkül való emberről, egy hirtelen magasra emelkedett sohonnairól beszélne, soha senki meg nem értené mit beszél, ha csak az európaiak nem *Perában, Konstántinápoly* külvárossában. Azon csudálkozásnak és különös meglepetésnek, melyél mi európaiak valakinek hirteleni magasra emelkedését bámuljuk, alapja, a' mi születésről elöitéleteinkben van, melyeket mintegy örökség szerént nyertünk eleinktől. A' törökök közt semmi különös vagy ritkaság nincs csak az a' mit mi *hires familiáknak* nevezünk, és némely idegen azt képzelhetné hogy bizonyos törökországi városokban a' lakosoknak öszveséggel csak 5 — 6 tulajdon neveik vannak, 's ha valaki egy nagy török biographiai szótárt adna-ki, az ebben előforduló nevek oly hasonlók lennének egymáshoz hogy a' leggyakoroltabb szem is nagy bajjal tudná azokat egymástól megkülönböztetni, sőt a' dicsőség maga is nehezen választhatná ki azok közzül a' maga kedveltjeit. — A' nagyúr kegyelme által emelkedett magasra az újabb időben *Mustapha Effendi* ki ez előtt kevés évekkel még a' *Café aux Eaux douces d'Asie* című kávéházban felügyelő volt. A' sultánnak megtetszett az ő szelid jó indulatot bélyegző ábrázatja és ud-

varába felvette, *Mustapha* megtanúlt írni és a' sultán titoknokja lett. Ez idő óta mindég a' nagyúr *Divánjában* van. Élete folyamataról keveset lehet tudni, ő különböző kézmiveket állított-fel, némely gazdasági próbákat tett, angol gyarmatosokat és amerikai kevasakat vitt-bé *Törökországba*, de ezen próbálatoknak semmi különös következtések nem lett, azonban a' sultán előtt ezek neki nagy kedvességet szereztek. *Mustapha* különös fáinsággal és hajlékonysággal bír, csak huszanhat esztendő, szép külsője, és egy kevéssé asszonyos tekintete van. Azt mondják hogy ez új kedvencz vezérli *Mahmud* privat politikáját, és a' nagy fontosságú tárgyak nem folytatódnak már a' mint eddig *Diván* előtt, ezért *Mustaphának* nagyon számosok ellenségei, kik az ő veszedelmére törekednek. A' *Haleb Effendi* sorsa kétségkívül gyakorta lebeg *Mustapha* szemei előtt, az ellene felzaklatott gyűlölség csak a' légelső szerencsétlen történetre, vagy erőszakos megrázkodtatásra várakozik, mert csak a' veszély kétes pillanataiban bátorkodnak kimondani a' törökök az igazságot a' sultánnak tulajdon kedveltjei felől. Ezekből állanak a' *Divánban* és *Seráilban* lévő hatalmasabb befolyású emberek. A' török önkényű igazgatásnak egyik balvéleménye azon meggyőződésen alapul, hogy az ő szolgálatjára minden emberek egy aránt alkalmasok, s hogy azok kiket ő hivatalokra és nagy hatalmokra emel minden szükséges tulajdonok-

kal bírnak, csak azon egyedül való okból mivel azokat ő választá. A' határtalan hatalomnak ezen előitélete, melyről a' sultán sem mondott-le, és a' mely míg a' dolgok önkéntesen folynak semmi nagy rosszat nem szűl, csak magában is elegendő hogy a' veszedelem napjaiban mindent semmivé tegyen, 's pedig a' mint mondják a' nagyúr mostani ministerei között csak egysincsen, kinek lelki tehetsége, tulajdonai, és karaktere erőssége a' jelen körülmények fontosságának megfelelően. Ezen észrevétel a' dolog jelen állásában figyelmet érdemel, mert hogy egy hanyatlásához siető birodalom jövő sorsáról helyesen lehessen itélni, elég azon férfiakat esmerni, kik annak oltalmára vannak hivattatva.

T a l á l m á n y o k.

(végzete).

63. *Flauto*. *Plutarchus* ennek feltalálását az *Apollo* által egy muzsikai versenyben meggyőzött *Mársyas* fiának *Hyágnisnek* tulajdonitja.

64. *Álomfejtés*. A' Régiség *Amphiaraus* nevű jóslónak tulajdonitja az álommagyarázás feltalálását. Ez által látta ő által, hogy ha a' *Thebei* hadban megyen elesik, meljért is elrejtette magát *Adrastus* előtt; de neje *Eriphyle* által egy arany lántzért elárultatott.

A' hadba menvén vitézül viselte magát, 's ott is esett-el 's a' föld egy menydörgésre meg nyilván elnyelte.

65. *Meritő Csiga.* A' Hydraulicába fogantatos műszer a' viznek mély helyről magasabbra való kimerítésére nézve. Feltalálta *Archimédes.*

66. *Oboe.* Minden muzsikai karoknál közönségesen használt fúvó muzsikaiszer, *Frantzia Országba* találatott-fel ugyan, de *Német Országba* javított meg, nevezetesen *Nürnbergben* javított rajta *Jenner*, ki klappeneket is rakott reá.

67. *Daring Pisztoly.* Oly nemü lövészer mely 12er töltődik-meg magátol, ugyanazon nyomás által mely elsüttetése véget tevődik rajta. Feltalálta *Daring* nevü *Édinburgi* művész.

68. *Viz alatt járó Hajó.* *Drebbel Cornelius Alkmarban* született műszeres *Londonban* talált fel egy viz alatt járó hajot 'a 16ik sz. mellyen *Vestminstertől Geenvichig* — két mértföldre hajózott.

69. *Villámvezető (Menykőfogó Conductor)* *Franklin Benjámint* illeti a' dicsőség azon felséges találmányért, hogy meg tanitá az embereket elfogni minden sérelem nélkül az értz vezér segedelmével a' villámot, 1749ben a' mi különösön a' nagy épületek, hajok, templomok, magazinumok, 'sat. megmentésére felszámithatatlan hasznu. *Divisch Procop Praemonstratensis* Barát-is állított *Morvába* fel menykő fogót 1754ben 's szerencsés

következéseieért irt is *Bécsbe* és *Berlinbe*, de még akkor siker nélkül; sőt a' babonás nép 1756ba érte még lármát is ütött.

70. *Égéskor mentő Machina. Davies Angol* Építő mivész 1794be talált-fel egy olyan machinát, mely által a' tűz közepéből kilehet szabadítani az embert. Többek előtt próbát is tett találmányával, 's egy meggyuladt háznak, második szakasszából három személyt szabadított-meg 5 minuták alatt.

71. *Vas matska. Tapló. Edényfedő.* — Úgy tartják hogy a' scytha *Anacharsis* találta volna fel ezeket.

72. *Opera* (Daljáték) *Ottavio Binuccini* tekintethetik a' Daljáték feltalálójának, ki írta a' legelső *Daphne* című D. játékot, melynek muzsikáját *Giac Peri* készíté, 's a' mely *Florenzben* játszaték-el legelsőben 1597.

75. *Üveg, táblákba öntése.* Feltalálta a' XVII sz. végén *Thevart* nevű franczia.

74. *Levegő szivattyu.* *Otto Guericze Magdeburgi* consul találta fel 1650. A' máig is, lakhelyéről *Magdeburgról* neveztetett fél golyóbisoknak is ő a' feltalálója, melyekkel a' *Régensburgi* birodalmi gyűlésen, hol mint *Brandenburgi* követ jelent-meg; III *Ferdinánd* császárt, 's több *Német* fejedelmeket nagy bámulásba ejtett. A' lég csak nem hihetetlen nyomásának megmutatására ugyan is, készítettett kétfél ércz golyóbisokat, melyek tökéletesen egymásra illettek, és melyeknek átmérőjük $\frac{3}{4}$ sing volt. Ezeket egymásra illesztvén, az által a' feltalált említett

lég szivattyu által belőlle a' levegőt jól kitekerte, 's hogy külső lég beléjek ne mehes- sen, bécsapolta. Így ki szorittatván az egy- másra tett fél golyóbisokból a' levegő, azok oly erősen egybe nyomattak, hogy két felé 16 ló el nem választhatta. Készítettett azu- tán egy egész sing átmérőjű fél golyóbisok- kat; de ezeket 24, sőt 30 lovak sem vá- laszthatták-el egymástól. —

75 *Printzmetallum*. *Robert Palatinatusi* Printz (Hertzeg-Fejedelem) találta fel, 's ne- vét is onnan kapta. —

76. *Írás*. Phoenicziában találták fel az írás mesterségét; különösen Thouth nevű mesés Istenöknek tulajdonítják. Onnan vitte *Cadmus* Görög országba, 's Görög országból hatott el *Romába* 's több népekhez is.

77. *Könyvnyomtatás*. *Coster Lörintznek* tulajdonítják ugyan sokan, különösen a' *Hól- landusok* a' Könyvnyomtatás feltalálását, kik még emléket is emeltek néki, 's találmánnyá- nak 1740ben százados innepet tartottak; de hogy nem ő hanem *Guttenberg János Mainzi* születésű legyen ennek találojja, már bizonyos. 1436körül hogy nyomtató eszközei voltak, sőt nyomtatott is, fel van világosítva. Később *Faust Jánossal*, és *Schöffer Peterrel* állott társaságba 's vélek üzte találmánnyát. Ez utolsó találta fel az öntött betűket. —

78. *Zseb óra*. A' XVI. száz. találta-fel *He- le Péter*.

79. *Lenfonó rokka*. *Järgens* nevű kőfa- ragó találta-fel *Wolfenbüttelben* 1530ban.

80. *Téj mérő*. Egy eszköz, mi által meg lehet tudni hogy mennyi viznemü van a' téjben. Feltalálta *Cadet de vaux Francia* chemicus.

81. *Rumford leves*. Ezt a' hazánkban is esmeretes étel nemet egy *Rumford* szigetén született csakugyan *Rumford* nevü találta-fel. Ki is találmányaért a' *Bajor* választó fejedelemtől grófságra emeltetett.

82. *Számvető tábla*. (*Tabula Pythagorica*). Feltalálta a' hajdonkori híres bölcs *Pythagorás*.

83. *Caleidoscopium*. (Szép néző cső). *Catoptricus* műszer. Feltalálta *Brewster-David* a' jelen században.

84. *Szántóvető*. *Kis szántói Pethe Ferencz* talált-fel egy czélirányos szántóvetőt, melynek leírása rajzolattal együtt közöltetett az 1818dik évbéli *Tudományos Gyűjtemény* V. kötetében.

Almási Sámuel.

Hussein basa algieri ex Dey.

Alexándriai tudósítások *Hussein* basának algieri volt *Deynek* haláláról emlékeznek, de azt nem említik, hogy valyon a' *Dey* halála mekkai bucsujárása előtt vagy után történt e'? Az ily bucsujárás minden *muselmannak* kötelessége és *Hussein* basa is teljesíteni akará e' kötelességét, mert ő igen vallásos volt. — *Hussein* basa külsőjéről i-

télve, mintegy hetvenöt éves férfi lehetett; csak hozzá vetőleg lehet élet idejét meghatározni, mert a' törökök születésről jegyző könyveket és népesedésről jegyzeteket vinni nem szoktak. A' basa ötvenhét éves korában lépett az uralkodásra, és élete hetvenedik évében vesztette-el azt; uralkodása tizenhárom évei alatt csak egyszer mozdult-ki kastélyából, és ekkor is úgy, hogy abba többé soha vissza ne térjen. — Szerencsétlen esete nem vala váratlan reá nézve, mert ezt, valamint a' török hatalomnak *Algierban* elenyésztét, előre megjövendölte egy szerzetes, ki a' nép előtt szentnek tartatott. Veress emberek fogtak eljönni, monda a' szerzetes, a' tengernek tulsó partja felől és az örök végzetnek e' határozatját végre fogják hajtani. A' *Dey* mihelyt a' Francziáknak *Sidi Ferrusynál* lett kiszállásokat meghallotta legottan hitte hogy a' jövendölt sors végzete elkövetkezett, s ennek kimenetelét nyugottan kívánta elvárni. A' fő hadivezér *Aga* kit az ellenség ellen küldött hadseregével, következő tartalmu tudósítást tett volt csak hamar a' Francziák kiszállások után a' *Deyhez*: „az ellenség egy nagy veres vonalt vagy lineát formál, soraik zárva vannak s ezért nagyon lassuk mozdulataik. Az ellenség nem bír a' te igaz hitü védlőid gyorsaságával. Nem sok bajban fog kerülni az ellenséget meggyőzni s lánczra füzvè elődbe vezetni, ha csak inkább vakmerő bátorságokat önkéntesen a' nagy tenger habjai közt nem kívánják elol-

tani. " De a' *Dey* telyességgel nem osztozott e' csalóka reményekben, sőt merőben bátorságát vesztett és leverettetett volt, és semmit sem tett a' közelgető veszedelem elfordítására. Midőn a' francia general *Algiert* elfoglalta és a' *Dey* kastélyába innepélyes hémenetelét tartaná, a' fennebbi jövendölést újból elmondák a' generalnak de egy oly pottolattal, mely utobb csak ugyan bételyesedett t. i. hogy a' *Dey* megbukását csak hamar a' francia király elüzettetése követné.

Az algieri katonaság a' mint tudatik *Azsiából* 's nevezetesen *Smyrnából* szedetett 's az erkölcsiségre épen semmi tekintet nem volt a' katonák választásában. A' katona ujjoncok közt tehát, kiket az algieri igazgatóságnak küldöttek, igen sok megíteltettek 's nagy vétkesek tanáltattak, kik a' katonaság által minden büntetéstől megszabadultak, 's fényes jövendő kinézésekkel mentek szembe. De *Hussein* nem tartozott ez aljas nép közé, ő törvényes és becsületes szülőktől származott, 's tisztességes nevelést kapott. *Algierban* hamar előment. Míster volt már, midőn minden utánna járásán kívül a' katonaságnak rendszerént változó kedv által vezéreltetni szokott választását megnyerte, és *Dey* lett. Hitvessét még alsóbb hivatali helyzetében vette volt, 's mégis részeltette felmagasztaltatásában is a' nélkül hogy a' *Korán* által megengedett, 's ezen feljül a' királyi székhöz mintegy sajátságul ragasztott sok feleség tartás jussát használni kívánta volna.

Husseinnek ezen házasságból két leányai születtek, kik közül az időssebbiket az *Agával* vagy fő hadvezérrel, ki a' Franciaország elleni háborút igazgatta, házasította össze. Az *Aga* az egész birodalomban második ember; — különben minden tekintetben igen közönséges-tulajdonokkal bíró férfi, de ipjához igen hiv és ragaszkodo tisztelettel viseltetik, 's számkivetésében is követője volt. — Még egy leánya vala férjhez adni való és ennek jövendőhéli férje választását csupán a' vak történetre kívánta bizni. Egykor a' *Dey* kastélya ablakától gondolatokba merengve nézett le a' városra és tengerre, midőn a' parton egy halászt pillanta meg, kit a' szerencse éppen ekkor egy gazdag 's halakkal terhelt háloval ajándékoza meg. A' szegény halászt töstént maga elébe hivatá a' *Dey*, 's leányát néki ajánlá feleségül. E' váratlan szerencsétől meg lepetve előbb zavarodásba jött a' szegény halász és elnémult, végre ezt felelé törökül: „*Inschallah*” „*ha Istennek tetszik.*” — A' házasság töstént megkötetett és a' halász még az nap tengeri ministerségre emeltetett, mely hivatalt mind végig, az az még azon pillanatban is midőn a' *Dey* a' francia seregeknek magát megadni kéntelenitetett szorgalommal folytatott. — *Hussein* basa nem volt kegyetlen, és csak egy erőszakos tettet vehetnek néki szemére t.i. a' közelebbi *Agának* egy közönségesen becsült, 's halála után hasonlólag közönségesen fájlalt érdemes férjfinak megöletését. — Egy idegen hatalmas-

ság algieri *consula* azt erössiti, hogy a' *Dey* magános tulajdona, vagy vagyona mely a' francziákkal *capitulatio* által biztosított, kész pénzben tízmilliora, drága kövekben és ékességeken huszannégymilliora számítható, — de ezen számítás hihetősen igen nagyra neveltetett. →

L é l e k j e l e n l é t.

Brown Jakob egy haszonbérlőnek fia *Wiltshire* angol tartományban, már gyermekkorában megkülönbözteté magát csudálatra méltó lélek jelenléte által. Atyja gyakran küldé őt csak egyedül a' városban némely apróbb árúk vásárlására — Egy ily utjában midőn egy jó summa pénzel a' városba meune bizonyos réa bizott dolgok bé vásárlására, egy uton álló rablo lohátan megtámodá a' gyermeket, 's fegyverét néki szegezvén hogy ha minden pénzét néki által nem adná, élte elvesztésével fenyegeté. — A' gyermek egyszerre feltanálá magát, hirtelen a' zsebéből egy csomó pénzt kimarkol, 's az ut melletti bokrok közzé löki ezen szok közt: „itt van, vedd el mind.” — A' rablo a' csomó pénztől meg vakitva lováról töstént leugrik 's a' bokrokhoz szalad hogy a' ki szort pénzt felszedhesse, — a' gyermek pedig hirtelen felszökik a' lora 's haza nyargal vele; és így a' bátor szívű gyermek egy néhány tallér kiszórásával, egy jó lovat 's ezen fejül még egy tele erszényt is kapott. —